

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prešernova ulica, soba 19. CER. RAČUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POŠTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 21

Izhaja tedensko

Ptuj, 26. avgusta 1949

Mesečna naročnina din 14.—

Cena din 3.—

Odgovor vlade FLR Jugoslavije na sovjetsko noto od 18. avgusta

Beograd, 23. avgusta. (Tanjug.) V odgovoru na noto vlade Zveze sovjetskih socialističnih republik št. 28 z dne 18. avgusta 1949 sporoča vlada Federativne ljudske republike Jugoslavije tole:

»Vlada FLRJ nima namena, da bi se pripravila z vlado ZSSR o režimu v Jugoslaviji, o pravem smotru resolucije Informbiroja in o tem, ali je ali ni jugoslovansko gospodarstvo postalo privešek kapitalističnih držav. Dejstva o zunanjih trgovini v Jugoslaviji, o načelih, na katerih temelji, so javna in znana, prav tako pa tudi notranja stvarnost v naši državi. Vse to pa ni potrebno posebej pojasnjevati tudi ob tej priložnosti in to tem manj, ker so vlada ZSSR in odgovorni sovjetski voditelji in sovjetska propaganda prešli preko vseh teh dejstev in jih pokazali v napačni luči, da bi mogli na kakršen koli način opravičiti pred javnim mnenjem svoje ravnanje nasproti Jugoslaviji.

Vendar pa smatra vlada FLRJ, da je njena dolžnost poudariti, da je Federativna ljudska republika Jugoslavija neodvisna ali suverena država in da njeni narodi in njena vlada nikakor nečisto dovoliti, da bi se kdor koli vmešaval v njihove notranje zadeve. In dalje, vlada FLRJ prav tako poudarja, da noben pritisk od zunaj doslej ni imel in tudi v bodoče ne bo imel nobenega vpliva na

njeno notranjo politiko, kar pa zadeva zunanjo politiko Federativne ljudske republike Jugoslavije, smatra vlada FLRJ prav tako kot nujno poudariti, da vodi to politiko v skladu z neodvisnostjo in suverenostjo države, v skladu s progresivnimi načeli mira in sodelovanja med narodi in državami na temelju enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja suverenitet, v skladu z mednarodnimi pogodbami in obveznostmi, ki so bile in so javni akti vlade FLRJ. Narodi in vlada FLRJ niso pripravljene pod nobenim pogojem, da bi se na pritisk od zunaj odrekli tem načelom.

Vlada FLRJ izraža svoje začudenje, da je arhivacija pečice belogardistov — sovjetskih državljani, ljudi temne preteklosti, ki so prekršili zakone in gostoljubnost FLRJ, lahko povzročila tako žaljivo, grobo in neutemeljeno noto vlade ZSSR. To začudenje vlade FLRJ je tem večje, ker vlada ZSSR hkrati molči o repatriaciji jugoslovanskih otrok iz ZSSR, katerih vrnitev so že večkrat zahtevali vlada FLRJ in rodiljelji-skrbniki, prav tako pa tudi o repatriaciji jugoslovanskih državljani, ki živijo v ZSSR, pa jim vlada ZSSR še doslej ni izdala pornih dovoljenj, čeprav niso z ničimer prekršili zakonov ZSSR in so na svobodi.

Vlada FLRJ ugotavlja, da so trditve o ravnanju jugoslovanskih organov z ne-

kim sovjetskimi državljani, bivšimi belogardističnimi emigranti, docela izmišljene, neresnične in žaljive. Omenjenim osebam je bila, kakor je bilo že navedeno v številnih notah vlade FLRJ, odvzeta prostost, ker so se hudo pregrešile proti zakonom FLRJ s svojim vohunskim in sovražnim delovanjem proti FLRJ, ki ima kot suverena država pravico, da se brani pred takim ravnanjem. Vendar kljub temu, da so nelagodni dokazi o krivdi teh oseb, je vlada FLRJ, izražajoč dobro voljo, da se rešijo spora vprašanja med obema vlada, pripravljena izročiti vladi ZSSR v najkrajšem možnem roku vse te aretirane osebe. Hkrati izraža vlada FLRJ svojo pripravljenost, da vsem sovjetskim državljanom, ki stalno bivajo v FLRJ in ki to želijo, takoj omogoči, da zapustijo jugoslovansko ozemlje in jim pri tem da vse olajšave.

Vlada FLRJ in njeni najodgovornejši predstavniki so vselej izjavljali svojo pripravljenost, reševati z vlado ZSSR vsa sporna vprašanja med obema državama sporazumno. Vlada FLRJ tudi ob tej priložnosti ponavlja to svojo odločitev in izjavlja, da je pripravljena reševati vsa sporna vprašanja z vlado ZSSR v skladu in duhu z mednarodnimi obveznostmi, ki sta jih sprejeli obe vladi.

Lokalno gospodarstvo in komunalna dejavnost bosta na Zagrebškem velesejmu prikazala veliko skrb naše oblasti za delovnega človeka

Priloge za tretji mednarodni velesejem v Zagrebu, ki bo od 17. septembra do 2. oktobra 1949, se približujejo h kraju. Velesejmski prostor je z novimi dozidavami paviljonov, pri katerih so sodelovali predvsem frontni prostovoljni delavci, povečan za 8000 kv. metrov. Novi paviljoni so izredno lepi, moderni, popolnoma v steklu ter opremljeni z vsemi tehničnimi pripomočki.

Na razstavi je 40 odstotkov prostora dodeljeno inozemskim razstavljalcem, a 60 odstotkov razstavnega prostora je namenjeno prikazovanju naših velikih naporov in uspehov v prvi polovici naših planskih prizadevanj za izgradnjo socializma. Razstavljeni bodo mnogi novi izdelki naše težke in lahke industrije, kmetijske proizvodnje, pomorstva, prometa vožbe itd.

Poleg vseh teh razstavljalcev bodo letos prvič razstavljali na Zagrebškem velesejmu tudi naša lokalna industrija, obrt, urbanizem in komunalna dejavnost. Ta del razstave bo najvidnejše prikazal velik dvig življenjskega standarda delovnega človeka, zlasti v gospodarsko zaostalih predelih naše velike domovine.

V bivšem sovjetskem »De-paviljonu« bosta razstavljeni izdelki lokalne industrije in obrtniške, dalje domače in umetne obrti, uslužna in reparaturna dejavnost itd. Posebna pozornost bo posvečena novatorjem, racionalizatorjem, udarnikom itd. Tu bo v celoti prišla do izraza velika zmogljivost, bogata raznolikost ter velika kvaliteta naših lokalnih proizvajalnih sil.

V Umetniškem paviljonu bo prikazan dvig življenjskega standarda delovnega človeka. Makete Novega Beograda, Zagreba, Kranja, Trbovelj, Titovgrada, Nove Gorice itd. bodo, poleg že izvršene, ponazorjale izredne napore ljudske oblasti in množičnih organizacij, da se čimprej dvigne naša stanovanjska fond na zadovoljujočo višino. Poleg tega bo v tem paviljonu prikazana tudi vsa ostala komunalna dejavnost.

V veliki dvorani »Radničkog doma« bo vsak večer revija sodobnega oblačenja, ki bo prikazala naše bogastvo,

okus in pestrost v oblačenju delovnega človeka za razne prilike in potrebe ter bo nakazal smernice našega novega, socialističnega človeka, ki ne gre v osiromašenje in uniformiranje, ampak ravno obratno. Za to revijo vlada posebno veliko zanimanje.

Novatorji, racionalizatorji, udarniki, napredni obrtniki ter operativno upravni voditelji v lokalnem gospodarstvu bodo izabili Zagrebški velesejem za organiziranje neke vrste Ljudske univerze za izmenjavo izkušenj, delovnih in organizacijskih metod v dosedanjem delu kajti nahajamo se še pred večjim delovnim poletom. V še večji meri bomo morali napeti vse sile za še hitrejši dvig življenjskega standarda, kajti pod novimi družbeno ekonomskimi pogoji so tudi zahteve in potrebe delovnega človeka iz najširše množice mnogo večje, kakor so pa bile kadar koli prej in zadovoljitev teh potreb je ena izmed osnovnih nalog naše borbe za izgradnjo socializma ter glavna vsebina vsega prizadevanja lokalnega gospodarstva ter komunalne dejavnosti.

Na Zagrebškem velesejmu bodo poleg proizvodov iz Bosne in Hercegovine, Črne gore in Makedonije, ki tokrat prvič nastopajo pred takšnim forumom, razstavljeni tudi kvalitetni izdelki iz ostalih republik. Zastopani bodo tudi mojstri iz ptujskega okraja.

Sama razstava, kakor tudi ves Zagrebški velesejem ima pod današnjimi pogoji naše graditve socializma tudi izredno važen politični pomen, zato je koristno in potrebno, da preko naših množičnih organizacij vzbudimo vso potrebno pozornost za vprašanja lokalnega gospodarstva in komunalne dejavnosti ter da prikažemo naše uspehe in damo vzpodbudo za nov, še večji delovni polet. Potrebno je, da si letošnji velesejem ogleda čimveč ljudi iz širokih ljudskih množic, zato je naloga množičnih organizacij, da pristopijo k organiziranju kolektivnih obiskov te velike manifestacije naših gospodarskih uspehov.

S. P.

V ptujskem okraju se je začel odkup žitaric

Na treh odkupnih sektorjih — Lovrenc, Cirkovci in Starše —, ki zajemajo 8 krajevnih ljudskih občin, je začel 22. avgusta odkup žitaric.

Kmetje z Dravskega polja so bili postavljeni pred dejstvo, da je letošnji odkup važen družbenogospodarski ukrep, ki odraža resno skrb ljudske oblasti za ustvaritev državnega žitnega fonda, iz pridelka na površinah privatnega, združnega in državnega kmetijstva.

Prve izkušnje na teh odkupnih sektorjih kažejo, da bo mogoče izvajati odkup v krajih, kjer je dobra politična predpriprava, kjer je pravočasno ugotovljena realnost hektarskega donosa, in preverjena pravilnost obračunavanja po uredbi kmetijstvu prepuščenih količin za hrano, seme in krmo, kjer so pravočasno izdane odločbe za oddajo itd.

V Cirkovcih je bil večkrat poverjenik za državne nabave tov. Zunko Alfonz. Na množičnih sestankih je obrazložil kmetom važnost odkupa, s katerim je tesno vezano vprašanje odprave špekulacij v privatnem gospodarskem sektorju, začetek prehoda v združeno gospodarsko obliko in pridobitve delovne sile za produkcijo. Prikazal je kmetom globok pomen graditve socializma z lastnimi silami v neodvisni socialistični državi, v kateri dajejo delavci od sebe vse sile za doseg plana, kmetje pa pridelek za njihovo prehrano.

V Cirkovcih je stekel odkup v nepričakovanem redu. Odkupni center je okrašen. Kmetje se vrstijo z vozmi, polnimi vreč. Prevzemni postopek ni birokratičen. Izplačuje se na lico mesta. Nalagajo se avtomobili. V državnih skladiščih je vedno več žita. Enako je pri Lovrencu in v Staršah. Delo po normi — prevzem 4 do 5 vagonov dnevno — vsi čutijo. Na prevzemnih centrih je zelo živahno. Brez znoja ni prekoračevanja norm.

Po okraju se je razširila vest »Na Dravskem polju vsi kmetje oddajajo stodoštino!« Mnogi se čudijo, drugi se veselijo. Če se odkup stodoštino izvaja brez težav, vzbuja to resno vprašanje, v čem so pogoji, da ni običajnega vpitja: »Uničujete privatni sektor, ne bomo

več mogli gospodariti na večjih posestvih« itd. Preizkuso ocenjeni hektarski donos, preveč delovne sile na prehrani v privatnem žitnem fondu, ali pa pridelek na zatajenih površinah, so lahko faktorji, ki jemljejo odkupu napovedano ostrino in neizprosost. Kmetje oddajajo 100-odstotno, to drži, vendar je čudno, da si je eden ali drugi kmet mislil in oddal še staro žito, da bo sedaj lahko obdržal namesto njega novo. Odkup brez govora o prehodu večine kmetov v združeno obliko kmetijstva ni revolucionarni odkup. Kmetijski delavci še ne čutijo, da se prehranbeni fond zanje premeša iz privatnega v državni fond, ker bodo iz privatne službe premešeni v državno in združeno. Če bo odkup vodil s seboj stodoštino vse nase vezano revolucionarno življenje, bomo lahko trdili, da smo ga izvedli, sicer bo na terenu še dalje žito, še dalje hlapi in še dalje privatne kmetije namesto zadrug in še ne bo konec izkoriščanja.

V ponedeljek začne odkup na sektorju Markovci—Moškanjci. Izkušnje prvega odkupnega tedna morajo biti šola za bodoče delo, borba za norme v odkupu pa mora zajeti vse probleme. Potem bo odkup res stodoštino izveden. L. P.

Zveza borcev narodno osvobodilne vojne se mora usposobiti za naloge, ki so bile sprejete na ustanovnem kongresu. Gre za to, da vse tiste ljudi, ki so se v toku borbe žrtvovali za domovino in ki tudi sedaj ostajajo zvesti, pritegnemo v celoti v sedanje delo in da jim zagotovimo dostojno eksistenco.

Treba je odstraniti pojave, ko ostanejo ljudje pozabljeni in zagrenjeni in zaradi premajhne materialne in moralne moči OF začnejo kvarno vplivati na svojo okolico.

Za te in za vse druge važne naloge, ki jih ima Zveza borcev, ji bodo morali naši frontni odbori nuditi vso pomoč in pariti na to, da se v njene organizacije ne vtrivajo oportunistični elementi in karrieristi. Iz nalog ZB.

Neuspeli napad sovjetskih not na resnico in dejstva o FLRJ

Sovjetska vlada je poslala vladi Jugoslavije dve noti, ki sta azični po vsebini, enaki pa po namenu in po izrazih, kakršnih se sovjetska vlada še nikdar ni posluževala niti v sporih s fašisti in imperialisti, in kakršne vsakega bralca živo spominjajo na neke, pred drugo svetovno vojno, udomačene zloglasne diplomatske metode. Prva nota govori o Slovenski Koroški, druga pa jemlje vnoči v zaščito bivše belogardiste, nove sovjetske državljane, ki so jih naše oblasti zaprle zaradi zločinskih nakan in dejanj proti naši državi.

Nad vse značilen je že naš izročiti dve druge note, ki so jo izročili predstavniki sovjetskega veleposlaništva ob 5. uri zjutraj slugi našega zunanjega ministrstva. Uporabljanje takih metod v mednarodnih odnosih, še posebej med socialističnimi deželami, je že samo dovolj zgovorno ter razkrija, kaj sovjetski voditelji mislijo o enakopravnosti narodov in držav in kako si zamišljajo odnose med seboj in drugimi socialističnimi državami.

S prvo noto skuša sovjetska vlada naprtiti naši vladi zgodovinsko odgovornost za prepustitev Slovenske Koroške germanskemu jarmu, čeprav je Stalin že pred 4 leti v svojem pismu kanclerju Rennerju obljubil nedotakljivost avstrijske meje in je vsemu svetu znano, da je v Parizu Sovjetska zveza, — ne pa Jugoslavija, ki jo niti zaslišati niso hoteli — prida Slovensko Koroško za točno znane in določene koristi. Toda računajoč s tem, da v Informbirojevskih deželah ne bodo brali naših argumentov, skuša sovjetska vlada z velikim truščem prepričati ves svet, da je pri tej kupčiji popolnoma nedolžna, da smo se mi za njenim hrbtom pogajali z imperialisti in izdali stvar naših koroških bratov.

Z vsem tem klavnim, notranje protislovnim ponarejanjem resnice je zadnji odgovor naše vlade dokončno obratna. Resnica je že zdaj jasna, kot beli dan, zgodovinska odgovornost in krivnja pa nesporno ugotovljena. Tu sta zdaj očitno, pred vso svetovno javnostjo razgrnjena dva dokumenta, eden poln nepremišljenih, histeričnih zpadov zmerjanj, psov, drugi miren in dokumentaren, dostojanstven, izpoved ponosnih in samozavestnih narodov, ki lahko z mirno in čisto vestjo počakajo razsodbo zgodovine.

Naši ljudje vse bero. Prebrali so lahko lani v sto in tisočih izvodih resolucije Informbiroja in korespondenco VKPb tako kot zdaj bero v celoti sovjetsko noto in naš odgovor na njo. V vsem tem času pa ni smela niti ena sama vrstica naše argumentacije ne v Sovjetsko zvezo, ne v ostale Informbirojevske države, kar je pač zadosten odgovor na klevete o pomanjkanju demokracije v našem državnem in partijskem življenju ter na vprašanje, kdo se boji pred svojimi narodi resnice. Obveščeni o vsem, pravijo naši ljudje: Takih not se lahko

napíše ne samo eno ali dve, temveč na stotine, dejstva pa ostanejo dejstva in resnica samo ena, edina!

In poleg dejstva, da je bila usoda naših koroških bratov sovjetski vladi, ves čas pogajanj, za mirovno pogodbo z Avstrijo samo pretveza za izbijanje večjih koncesij v zahtevah po nemškem imetu, je danes prav tako očitno tudi dejstvo, da vsa sovražna gonja proti graditvi socializma v Jugoslaviji ni raperjena samo proti jugoslovanski Partiji in vladi, ali kakor pravijo, proti »Titovi klikki«, temveč proti jugoslovanski državi našim narodom, naši svobodi, neodvisnosti in pravici, da gradimo socializem.

Vse to nam ništa potrdili šele zadnji dve noti s svojimi deklaracijami o naši »sovražnosti«, to sovražnost Informbirojevske klike je občutilo naše dežavno ljudstvo že v neštetihi pri-kam zadnjih mesecev. Poleg kršitve trgovinskih pogodb in brezobzirnega gospodarskega bojkota smo že doživeli vrsto pravih atentatorskih poskusov in napravnice, ših sabotaž. Tako pokvarjene jamske svetilke, ki bi utegnile vsak čas zažgati pline v rudarskih rovih, pa pokvarjene stroje, žerjave in druge naprave, ki bi lahko povzročile, če jih ne bi pravočasno odkrili, težke nesreče, potem oborožene vpade na naše ozemlje iz Madžarske, Albanije itd. itd.

Ves čas Informbirojevske gonje se vprašuje naše ljudstvo: Kje je zapisano v marksizmu-leninizmu, da sme ena socialistična dežela, tudi če je prva in največja, zapovedati drugi socialistični državi in jo celo zatirati in življenjsko ograjati? Nepopolno neumnost, ko nam bile vse te sovražnosti in hudobije, ki smo jih doživljali dan za dnem. Sedaj bi nam pa hotel kdo naenkrat dopovedati, da smo sovražniki mi in da je vse to, kar je sprožila in ves čas vodila sovjetska vlada proti nam, samo nekaj nedolžno teoretičnega, da ji ni šlo pri tem za nasilno strmoglasenje našega partijskega in državnega vodstva, niti za brezobzirno, doslej nezaslišano vmešavanje v naše notranje razmere itd.

Toda kako je s tem vmešavanjem v naše notranje življenje, o tem se lahko sleherni pouči že iz druge sovjetske note in vsega njenega ozadja. V njej je med drugim zapisano, da najboljši bivši emigranti — belogardisti, ki so se oklenili Sovjetske zveze in postali njeni državljani, prav zaradi tega in tudi zaradi preteklosti, ki jim je bila odpuščena, zdaj okrutno preganjajo jugoslovanska vlada. Resnica pa je, da je najboljši del nekdanje ruske emigracije v Jugoslaviji v dolgih letih spoznal svojo zmoto ter se vključil v življenje in delo naših narodov. Oni, ki jih ima sovjetska vlada za najboljše, so prav takšni, kakršni so bili pred davno leti in kot strokovnjake jih je prevzel Informbiro ter vpregel v svojo gonjo proti Jugoslaviji.

Ni težko razumeti, kako je bilo to urejeno. »Vam, gardistom Kočička, Denikina in Vrangla, ubijalcem sovjetskih vojakov, delavcev in kmetov, hlapiem

vseh sovražnikov Sovjetske zveze, damo državljanstvo,« so rekli v Moskvi, »a ne želimo, da bi prišli k nam. Potrebni ste nam v Jugoslaviji. Ali veste, kaj pričakujemo od vas?«

Tako so se sporazumeli in novi sovjetski državljani so začeli delati proti socialistični Jugoslaviji kot vohuni in zatratniki. Zaloteni pri takem delu, so bili zaprti in sojeni bodo po zakonu države, proti kateri so se zarotili.

Galerija teh zločincev je zelo pestra. V njej najdemo bivšega ustaškega javnega tožilca, člane nacistične propagandne in obveščevalne službe, verižnike, vlačuge, strokovnjake in prigančaje nacističnih organizacij za priščno delo in podobne, ki so v prvih dneh po osvoboditvi dobili sive in zatočišče pri raznih sovjetskih mislih, od kodar so potem prešli v tujo obveščevalno službo ter postali, kakor pravi sovjetska vlada, »zdrave sile« — pristajši prijateljska odnosa med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. Noto gre celo tako daleč, da trdi, kako so hoteli ti ljudje izražati svoje demokratične poglede, kar pa velja v sedanji Jugoslaviji za zločin.

Vse to si upajo očitati Jugoslaviji »branilci demokracije«, čeprav je vsemu svetu znano, kaj se je zgodilo z mnogimi ljudmi v raznih Informbirojevskih deželah in še kje drugod, ko so izražali svoje demokratične poglede na spor Informbiroja s socialistično Jugoslavijo.

Te »zdrave sile«, ki jih jemlje v zaščito Sovjetska zveza, in od katerih niti ena zaprta zaradi svoje emigrantske preteklosti, temveč vse samo zaradi sovražne aktivnosti proti izgradnji socializma pri nas, pa niso edine sile, ki jih je Informbiro pridobil in najel za protijugoslovansko gonjo iz zarot. V pogledu pridobivanja takih sil ima Informbiro nenavadno srečo. Ko ni na svetu enotnega pivnika za vse madeže, se je Informbiroju posrečilo, da je, kakor iz nekdanje ruske emigracije, tako tudi iz našega življa pobral vse temne in propadle tipe. Pridružujejo se mu strežniki in nemoralni ljudje, ki so svoje dezerterstvo in izdajalstvo združili še s tatvinami in poneverbami, ko so poogledali iz države ter se v kaki Informbirojevski deželi namestili kot »kritiki in reformatorji« Jugoslavije. Tud, tega ne smemo pozabiti, da pred našimi sodišči razkrinkani saboterji, teroristi in izdajci po vrsti zatirajo, da jim je dal Informbiro pobudo in pogum za zločinski delo.

Tako je z zatiranjem načel in teoretično borbo Informbiroja proti socialistični Jugoslaviji in njenim narodom. Da bi se za to vojsko pridobile nove sile, so skušali v Sovjetski zvezi jovačiti za sovjetsko obveščevalno službo tudi naše oficirje in podoficirje, ki so bili v Sovjetski zvezi na strokovnem studiju. Ker kljub vsemu pritisku ni bilo nobenega uspeha, hočejo vzgojiti za janičarje tiste jugoslovanske otroke, ki so bili v Sovjetsko zvezo poslani pred štirimi

(Nadaljevanje na 4 strani)